

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vindex Libertatis Ecclesiasticae || Et Martyr || S.
Engelbertvs || Archiepiscopus Co-||loniensiſ Princeps ||
Elector, &c.**

Gelenius, Aegidius

Coloniae Agrippinae, 1633

Notatio ad Caput Secundum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9728

A peccatorum, quos ipse euadere non potuit. Nam mundanæ gloriæ deditus, totus illis multipliciter est irretitus : sed electis, teste beato Paulo Apostolo, omnia cooperantur in bonum. Hæc idcirco commemoro, vt cognoscat lector, de quali viro martyre sibi elegit Dominus, de vase iæ faciens vas gloriæ. De scholis emancipatus, in Præpositū maiorē est electus. Electus est deinde in Episcopū Monasteriensem: sed eundē Episcopatū suscipere non acquieuit, adolescentiæ suæ fortè pertimescēs.

Notatio ad Caput Secundum.

B ENGELBERTVS Archiepiscopus Coloniensis, S. Romani Imperij Princeps Elector, & per Italiam Archicancellarius, Westphaliæ & Angariæ Dux, &c. natus est Patre

C MARGARITA Geldriensium Comitis & Seynardæ Brabantæ filia, Anno Christi 1185. quo Engelberto Patri graue bellum minusq; auspiciatum cum Comitibus Arnsbergensibus intercessit, & Fridericus Barbarossa in Imperio trigessimū pri-

D mum, Philippus Heinsbergicus in Archiepiscopatu & Electoratu Coloniensi decimum nonum annum agebant. Vt verò Lectori cū pio tum antiquitatis studioso appareat, quā nobili is stirpe ortus sit : Vtrumque paternum & maternum ascendentiæ lineæ adieci schema, eâ figurâ, qua Illustres Metropolitanæ Coloniensis Ecclesiæ Canonici nobilitatem natiuam monstrare solent. ¶

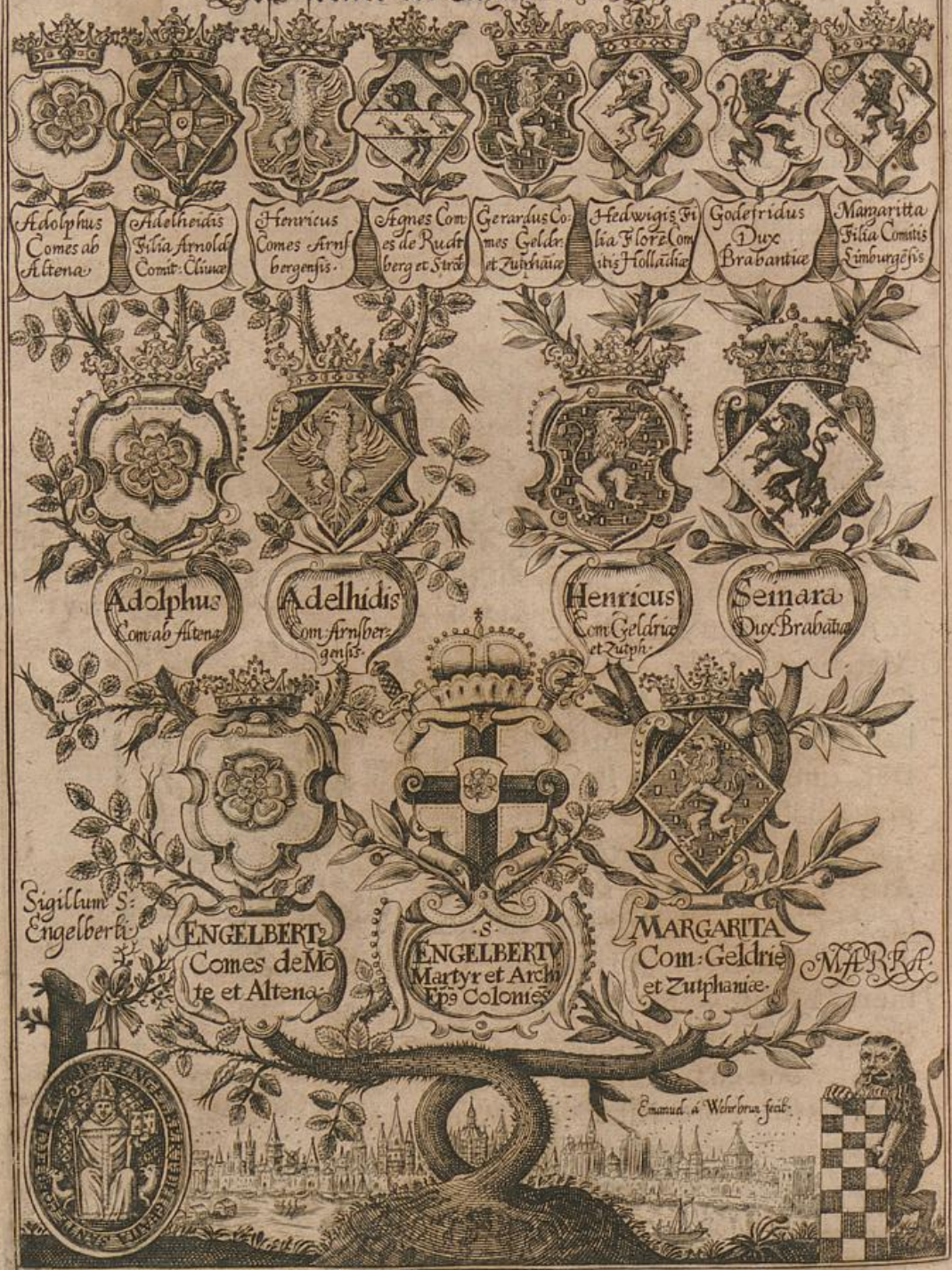
1185. nasci-
turi S. EN-
GELBER-
TVS.

Maiores S.
ENGEL-
BERTI.

B

Ha-

Dis seindt die Ahnberre S. Engelberti.

HISTORIÆ S. ENGELBERTI. VI

A Habes Lector, in obiecta tibi pagella, expressos incisoris manu S. ENGELBERTI maiores; Vnde ipsi magna laudis fit accessio: nam vt ait Euripides:

*Inest in homine mira & euidentis nota
Probis satum esse generis illustrat decus
Quisquis celebribus dignus est natalibus.*

Nunc eiusdem pagellæ explicationem accipe. Figura quæ ad Arboris Genealogicæ radicem Episcopum in throno representat, est Archiepiscopale sigillum S. ENGELBERTI, sed

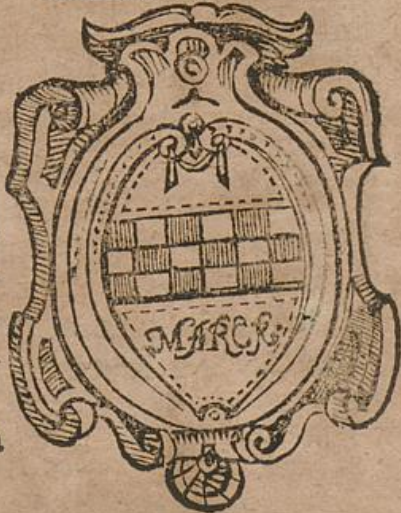
Sigillum
S. Engelb.

B contractiori forma monstratur, cum ipsum magnæ manus volam excedat; quale vt plurimum suffixum citatis in hoc opusculo diplomatibus: integrius non vidi quam in archiuus Nobilis Collegij Vilecensis, & præclari Monasterij Sancti Maximini Coloniensis, quorum exemplaria imitari cælator studuit. Epigraphæ erat: ✠ ENGELBERTVS DEI GRATIA SANCTÆ COLONIENSIS ECCLESIAE ARCHIEPISCO- PVS. Libro quem Episcopus læua tenet hæc erant inscripta: PAX VOBIS.

C Leo qui ad alterum arboris Genealogicæ latus tenet transuersaria tigna seu potius rhomboiden, modernum Altenanæ gentis insigne ostendit: consentiunt manuscripti; Illustrissimam familiam Altenanam post Martyrrium SANCTI ENGELBERTI, in detestatione commissi sceleris rosam gentilitiam, in signum mutasse quale hodie gerunt MARCANI, qui olim Altenani dicebantur.

Scutum
Marcanū.

Ipsa

Origo &
Patria S.
Engelberri

Ipsa Nobilitatis initia exhibeo ultra Rhenum ex aduerso Coloniae cepta, quod illam trans Rhenum Patriam, B. EN- A
GELBERTVS & Natalibus suis illustrarit, & sanguine purpurarit; atque cum quod ad maternum, tum etiam Paternum genus suam inde hauriat originem: vti constat de Altenano cuius insignia hic ex roseti ramusculo suspenduntur. De Geldriensi vero familia, nullus ambigat, quin ex trans Rhenanis prodierit, non solum quia Sicambri seu Geldrienses olim trans amnem habitauerunt, sed ideo maximè, quia familia Praefectorum Geldriae, lares & patrimonium è regio- B
ne nostra ad Siegam fluum habuit. Hinc in archeis legimus, à B. Mengegoso Geldro in paterno fundo ad Siegam constructum Vilecense collegium; & ab Arnolde Geldro ArchiEpiscopo Coloniensi, apud Siegam Reindorpensem Parthenonem in ipsius hereditarijs bonis conditum & exstructum.

Vetus in-
signe Gen-
tiliū Gel-
drorum.

Maternas SANCTI
NOSTRI imagines, non
roseto, sed esculo illiga-
ui, quia Geldriense Stē-
ma olim tres esculeos
flores (drey Mespel Blumē)
in insignibus referebat,
duos superius & inferius
vnum, purpureos, sicut
eosdem flores, ad Sie-
gam fluum Generosa
Dominorum de Eratorff
& Wildenberg HATZ-
FELDIA prolapia in in-
signibus suis repræsen-
tat.

C

D

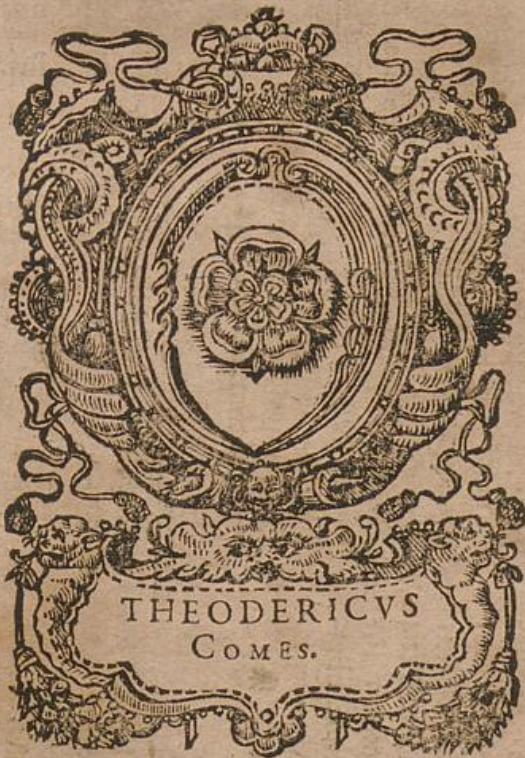
Reli-

A Reliqua ex singulorum insignium inscriptionibus facile intelligentur.

Cæterum ut eorum etiam SANCTI ENGELBERTI Agnatorum, qui in secundo hoc capite & alibi in actis recensentur ordinem & propinquitatis gradum distinctè Lector cognoscat: hic consanguinitatis eius seriem aliquo modo adumbrabo, defectus alias suppleturus. ☞

B

Stemma
Familia

S. ENGEL-
BERTI.

C

D

B. Euerhardus fundator
veteris montis ordinis
Cisterciensis. ☞

Adolphus Comes de Altenâ & de Monte,
in priuilegio S. Annonis de anno 1068.
vocatur Aduocatus de Monte. Vxor Alei-
dis Arnoldi Cluiæ Comitis filia.

Bruno eius nominis secundus
Archiepisc. & Elector Colon.

Adolphus Comes Altenæ & Montii.
Vxor Filia Henr. comitis Arnsberg.

B 3

~ Fride-

Fridericus Archiepiscopus & Elector Coloniaensis.

Bruno tertius Archiepiscopus & Elector Coloniaensis, abdicauit se Episcopatu. Anno 1193.

Engelbertus comes Montium obiit Anno Chr. 1189. in S. Martini festo. Vxor Margarita Geldra Henrici filia.

Euerhardus comes Altenæ. Vxor Margarita Iuliacensis.

S. ENGELBERTVS Archiepiscopus & Princeps Elector Coloniaensis, Natus 1185. Electus in Archiepiscopum 1216. Feria secunda post Dominicam Inuocauit, pro defensione libertatis Ecclesiasticæ Martyr factus 1225. 7. Nouembris. *

Adolphus comes Montium obiit in terra sancta ante Damiatam 1218. in Augusto. Margarita quam alij erroneè vocant Irmgardim. Maritus Henricus Limburgicus à quo descendunt reliqui Montium Duces. *

Arnoldus Altenæ & Isenburgi comes. Vxor Elisabeth Hanoniæ comitis filia.

Adolphus Archiepiscopus & Elector Coloniaensis exautoratus.

Euerhard. Fridericus Isenburgi comes ad Ric^o Episc. Primogenerus Effendien. defuncto qui manus suas frater eius maculari sancti. Frideric. clericatū dimisit.

Theodoricus Episc. Monast. Præposit. Metrop. Ecclesiæ Colonien. Georgij.

BERTIL. 1226. 13. Nouemb. bene est mortuus. *

Philippus Canonicus & Thesaurarius.

Bruno de signatus Præpositus Traiectensis.

Wilhelmus. Codefridus.

Adolphus comes Altenæ & Marchiæ, conditor Hammonæ & Blanckenstein obiit 1249. 18. Iunii. *

Fride-
ricus
Limbur-
gi comes
fine li-
beris.

Theodo-
ricus co-
mes Lim-
burgi
vxor. N.
Horna-
na.

Ioannes Lim-
burgi comes
vxor. N. de
Gotters-
wick.

Ioannes
Limburgi
comes.
Ex his duobus descendunt
moderni Limburgi comites,
Domini in Styrum,
Brunckhorst, Brouch, &c.
quorum accuratam deduc-
tionem privatim comuni-
co, & aliquando publice.

Engelbertus duas
vxores habuit Cu-
nigundim Schawen-
bergicam primam,
& Elizabetham
Falckenbergicam
secundam, quæ fuit
neptis ex fratre En-
gelberti Falcken-
bergici Archiepi-
scopi Colon. obiit
Bredfurtij in capti-
uitate 1277. sepultus
Kappenbergi.

Euerhardus ex pri-
mo matrimonio
charus Rudolpho.
vxor Irmgardis filia
Adolphi comitis
Montium.

Engelbertus comes de Marcka, Mechtridis Arenbergenfis hæres vxor.
Engelbertus Episcopus
Leodienfis post Adol-
phum Patrum suum,

Otto ex Canonico
Leodienfi & Præ-
posito Traiectenfi,
vxorem duxit Irm-
gardim ab Holte
obiit 1262. 14.
Augusti.

Agnes nupta
Adolpho Mon-
tium comiti, Hen-
rici Limburgici
Nepoti ex Filia
Fratris S. ENGELB.

Engelbertus comes de Marcka, Mechtridis Arenbergenfis hæres vxor.

Engelbertus Episcopus
Leodienfis post Adol-
phum Patrum suum,
Edelina Hæres Cliticis.
¶
¶

Gerhardus Epi-
scopus Monaste-
riensis, vir doctus
Fundauit colle-
gium in Borcken.

Duæ sorores elo-
catæ vna comiti
Tecklenburg.
altera comiti
in Zegenha-
gen.

Euerhardus à Marcka &
Arenberg. Vxor Maria v-
nica filia comitis Lossen-
fis Ludouici Domini mo-
ui Castellin Arduenna.
□□
^

Euerhardus
maior natu
obiit in
ludis
martialibus.

Engelbertus comes.	<p>Adolphus ex Archiepiscopo Coloniensi Episcopo Monasterii post mortem fratris sui Engelberti, comes Marchiæ & Cliuiæ, vxor Margarita Iuliacensis.</p>	<p>Euethardus comes à Marchia & Arenberg Gubernator Ducatus Luxemburgensis. Vxor Maria comes in Blaquimont in Nortmannia.</p>
Duo filij	<p>Adolphus comes Marckanus, Dux Cliuiæ, Vxor Maria Burgunda.</p>	<p>Ioannes, Marckanus. Vxor, Comes Virmenburgica.</p>
Ioannes Dux Cliuiæ comes Marckanus, vxor Elizabeth Burgunda Comitissa Niuerisij & Estampij.	<p>Wilhelmus Marckanus Lumangæ & Serani Baro vxor Ioanna Archottrana Domina in Schonhoffen.</p>	<p>Euethardus & qui hinc descendunt. Robertus Marckanus & eius posterij.</p>
Ioannes Marckanus & Cliuensis. Vxor Mechtildis Landtgrauiæ Hassiæ.	<p>Engelbertus Marckanus, Dux Niuerisij, Vxor Carlotta Vendosma comes. Hinc descendunt Duces Niuerisij & Mantuani.</p>	<p>Ioannes Marckanus, Vxor Margarita comes de Weda & Ronckel.</p>
Ioannes Marckanus Dux Cliuiæ. Vxor Maria Hæres Wilhelmus Iuliacensis, Montensis & Rauensberg.	<p>Ioannes Marckanus Luimaingæ & Soranij Baro, Vxor Margarita Filia vltimi Baronis Wasenariensis.</p>	

A Wilhelmus Dux. Vxor Maria filia
Imperatoris Ferdinandi.

Philippus Marckanus. Vxor Catha-
rina de Manderscheidt Schleiden.

Ioānes V Wilhelmus Dux Julię,
Cliuię, Montiũ; comes Mar-
canus, & Rauensburg; Dñs in
Rauenstein, &c. sine liberis.

Carolus
Fridericus
sine liberis.

Quatuor
filię eloca-
tę primis
Proceribus
Europę
vade mo-
derni
Principes
possesso-
res Duca-
tum.

Ernestus Marckanus
comes & Schleidanus.

B

C

*Qui viret in folijs venit à radicibus humor,
Et patrum in natos abeunt cum sanguine moros.*

Q Væ afferuntur hic à Cæsario de emancipatione seu
dimissione S. ENGELBERTI è scholis, consecutione
Præpositurę primarię, & postulatione ad Episcopatum
Monasteriensem, videre licet in Notationibus ad caput
tertium.

Caput tertium.

D *In quo de occasione promotionis Sancti nostri ad Archiepiscopa-
tum Coloniensem.*

CIRCA idem tempus Dominus Adolphus Coloniensis Archiepi-
scopus, à pravis consiliarijs seductus, insuper multa pecunia cor-
ruptus, ab Othone filio Henrici Ducis Saxonię, quem ipse ex consen-
su Domini Innocentij Papę, Romanorum Regem creauerat, & Aquif-
grani coronauerat, rupto iureiurando recessit, & aduersarium eius Phi-
lippum

C